

Lappilaiset Kylät ry

VUOSIKERTOMUS 1.1.2023-31.12.2023

Lappilaiset Kylät ry toimii kylien kattojärjestönä.

Yhdistys toimii kylien asukkaiden, kylätoimikuntien, kylä- ja asukas yhdistysten sekä Lapin maaseudun etua ajavien järjestöjen yhteistoimintaelimenä, kylä- ja asukastoiminnan kehittäjänä ja edunvalvojana, jonka tavoitteena on parantaa Lapissa asuvien ihmisten hyvinvointia, sekä kannustaa edellä mainitun alueen asukkaita yhteistoimintaan kotiseutunsa kehittämiseksi sekä kehittää yhteistyötä yhdistyksen toiminta-alueen päättäjien ja viranhaltijoiden kanssa kylien kehittämisessä ja kylien asukkaiden hyvinvoinnin parantamisessa.

Toiminnan tavoitteena on säilyttää maaseutu elinvoimaisena sekä lisätä koko seudun kehittämiseen liittyvää osaamista ja lisätä kokemusten vaihtoa toiminta-alueen osien välillä kansainvälinen yhteistyö mukaan lukien.

Lappilaiset kylät ry verkostoituu muiden vastaavien tahojen ja maaseudun kehittämisorganisaatioiden ja säätiöiden kanssa.

Yhdistystä johtaa hallitus, jonka jäsenet valitaan kolmikantaperiaatteen (kyläläiset, kunnat ja toimintaryhmät sekä muut kehittämisorganisaatiot) mukaisesti.

Sisälllys

Kylätoiminnan organisaatiokaavio	2
HALLINTO	2
Hallituskokoonpano ja jäsenten osallistuminen kokouksiin:	2
Hallituksen kokoukset	3
Henkilöstö:	3
Talous	3
Jäsenmäärä	3
Viestintä ja tiedottaminen	4
Kyläpalvelut	4
Kyläneuvostot	4
Kylävierailut	4
Kyläyhdistysten avustaminen	5
Kylätoiminnan rekisterien ja indikaattoreiden ylläpito	5
Kyläturvallisuus	5
Kylien edunvalvonta ja vaikuttaminen	5
Yhteistyö:	5
Verkosto yhteistyö:	5
Ohjausryhmät:	5
Tilaisuudet ja tapahtumat	6
Avoimet kylät -päivä	6
Avoimet Joulukylät	6
Kylätoimintapäivät	6
Seminaarit, työpajat:	6
Muu toiminta	7
Hanketoiminta	7

Kylätoiminnan organisaatiokaavio

Valtakunnallinen taso

maakunnallinen taso

kunnallinen taso

paikallinen taso

HALLINTO

Hallituskokoonpano ja jäsenten osallistuminen kokouksiin:

puheenjohtaja

Eini Kivilompolo 5/5

Varsinaiset jäsenet:

Pello/kyläedustaja

Satu Saukkoriipi 5/5

Kemijärvi/kyläedustaja

Ann-Christine Lampela 3/5

Simo/kyläedustaja

Seppo Junes 4/5

Tornio/kyläedustaja

Pertti Tervahauta 4/5

Tornio/kyläedustaja

Jaakko Pelimanni 4/5

Rovaniemi/kyläedustaja

Jorma Kiviniemi 5/5

Sodankylä/kyläedustaja

Eliisa Lintula 3/5

Salla/kuntaedustaja

Tarja kunnari 4/5

Tervola/kuntaedustaja

Pertti Hemminki 1/5

Muut kehittäjäorganisaatiot:

Kaija Kinnunen, MTK- Lappi 3/5

Ella-Noora Kauppinen/ 1/5
Marjut Ahola 3/5

Leader Tunturi-Lappi ry

Varajäsenet:

Merja Korpi 0/5

Marjatta Pekkarinen 2/5

Ilkka Vuorimaa 0/5

Matti Lankila 0/5

Ville Saari 0/5

Pekka Lehto 0/5

Riitta Sassali 1/5

Nina Mattila 0/5

Matti Tauriainen 0/5

Heljä Tapio, 0/5
Lapin maa- ja kotitalousnaiset

Pirjo Jaakkonen 0/5
Koillismaan Leader ry

Hallituksen kokoukset

Kokouksia pidettiin yhteensä viisi kpl, joista yksi pidettiin läsnäolokokouksena, yksi sähköpostikokouksena ja kolme järjestettiin etänä Teams -sovellusta käyttäen.

Kevätkokous pidettiin Rovaniemellä Hotelli Aakenuksessa 21.4. Osallistujia oli 17.

Syyskokous pidettiin kylätoimintapäivien yhteydessä Rovaniemen Pohjanhovissa 29.10. osallistujia oli 45.

Henkilöstö:

Kyläasiamies toimi kylien ja kylätoiminnan aktivoijana ja kehittäjänä, edistäen kyläsuunnitelmien laatimista ja kylätoimikuntien rekisteröitymistä. Tiedotti kylille tärkeistä asioista kirjeitse/ sähköisesti. Kyläasiamiehen tehtäviin sisältyi myös yhdistyksen sihteerin tehtävät.

Lapin kyläasiamies Pirjo Riskilän työkokeilu oli lyhennetyllä työajalla 16.1.-15.4.2023, jonka jälkeen hän työskenteli 80 % työajalla.

Tilintarkastajana toimi BDO Oy päävastuullisena KHT JHT Sari Jänkälä.

Kirjanpidon hoiti Tilipalvelu Mourujärvi Oy.

Talous

Rahoitus koostui kylätoiminnan valtionavusta (45 235 €), sekä yhdistyksen jäsenmaksuista ja arpajaistuloista.

Jäsenmaksu vuonna 2023 oli 15 €/ henkilö, 25 €/ yhdistys ja yhteistyötahot

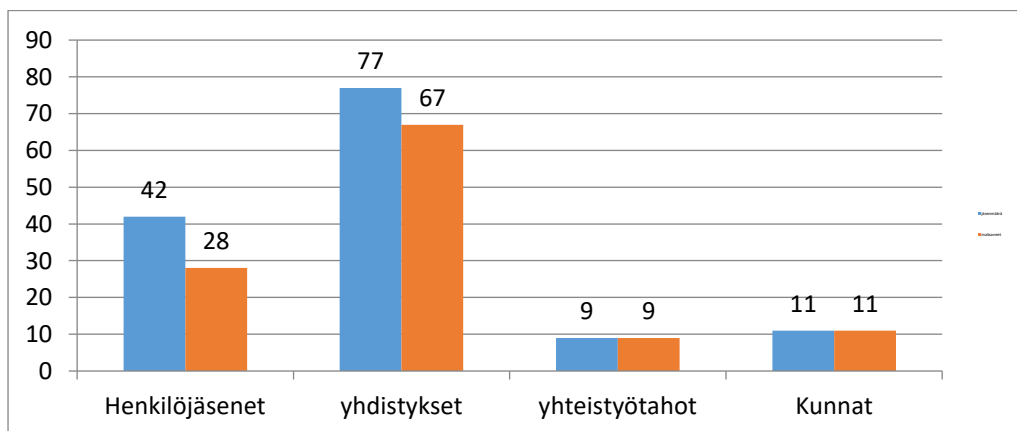
Kuntien jäsenmaksu oli porrastettuna asukasluvun mukaan 600–2700 €.

Kunta jäseniä oli vuonna 2023 Kolari, Tornio, Salla, Rovaniemi, Ranua, Posio, Sodankylä, Pello, Ylitornio, Simo ja Tervola.

Jäsenmäärä

Uusia jäseniä vuonna 2023 kirjattiin 5, jäsenrekisteristä poistettiin 17 jäsentä, joista 11 maksamattomien jäsenmaksujen vuoksi.

vuoden 2023 lopussa jäsenmäärä oli 139, joista jäsenmaksun maksaneita on 115.

Joulukuussa lähetettiin ei jäsenkunnille kutsu liittyä jäseneksi.

Viestintä ja tiedottaminen

- Keväällä siirrettiin yhdistyksen sähköiset palvelut (verkkosivut sekä domain ja hosting-palvelut) Solinum Oy:lle. Samalla otettiin käyttöön microsoft 365 Business Premium, non profit versiona ja hallituksen sisäiseen tiedottamiseen SharePointin extranet.
- Uudistetut verkkosivut (www.lappilaisetkylat.fi) saatiin valmiiksi ja otettiin käyttöön syksyllä. Verkkosivujen kävijämäärä oli google Analyticsin mukaan 2250 (laskuri huhti-joulukuu).
- Kylille tiedotetaan ajankohtaisia asioita ja välitetään yhteistyökumppaneiden tiedotteita sähköpostilla ja sähköisellä kyläkirjeellä, sekä somekanavilla. Sähköinen kyläkirje lähetettiin kolme kertaa kylätoimijoille, kunnille, yhteistyöverkostoille, tiedotusvälineille, sekä Lapin kansanedustajille.
- Eriaiheisia tiedotteita lähetettiin yhteensä kahdeksan kappaletta kaikkiaan 14 tiedotusvälineeseen. Niistä julkaistiin yhteensä 15 tiedotetta eri lehdissä.
- Toimittiin Lapin järjestöjen viestintäverkostossa.
- Viestittiin Leader-ryhmien, ELY- keskuksen ja Lapin liiton ohjelmista maakuntatasolla facebook- postauksilla, sekä yhdistyksen verkkosivuilla.
- Somekanavista pääkanava on Facebook, minkä sivuilla oli vuoden lopussa 400 seuraajaa, määrä kasvoi edellisestä vuodesta n. 40 seuraajalla . Postauksia tehtiin 118 kpl ja niiden kattavuus oli 73 183 kävijää, Maksettuja julkaisuja oli kuusi, joihin käytettiin yhteensä 126 euroa.
Instagram sivun seuraajia oli 637 (edellinen vuosi 547). Postauksia tehtiin 26 niillä tavoitettiin 2720 kävijää.
X :ssä seuraajia oli 168. Postauksia tehtiin 20 ja niillä tavoitettiin 368 katsojaa.

Kyläpalvelut

Kyläneuvostot

Lapissa on 9 eritavoin toimivaa kyläneuvostoa ja joissakin kunnissa järjestetään kyläfoorumeita. Näihin osallistumalla tavoitetaan kerralla laajajoukko kylätoimijoita ja saadaan tietoa kylien toiminnasta, sekä vahvistetaan kylien ja kuntien välistä tärkeää yhteistyötä.

Osallistuttiin info tai koulutusosioilla kyläneuvostojen ja kuntakohtaisten kyläfoorumeiden kokouksiin ja tilaisuuksiin Torniossa, Kolarissa, Sodankylässä ja Kemijärvellä.

Kylävierailut

- Suomen Kylät ry:n toiminnanjohtaja Alekski Koiviston ja Leader Pohjoisimman lapin toiminnanjohtaja Henna Kontsasasin kanssa vierailimme maaliskuussa Sevettijärvellä, tapaamassa kolttasaamelaisia.
- Syyskuussa kyläasiamies kävi Alekski Koiviston kanssa vierailulla Pyhän kyläyhdistyksessä, kyläkävelyn merkeissä.
- Kyläasiamies osallistui Enontekiön kylähankkeen järjestämiin kyläkävelyihin Karesuvannossa, Palojoensuussa ja Vuontisjärvellä.

Kyläyhdistysten avustaminen

- Avustettiin kyliä kyläsuunnitelmien, ja –strategioiden, sekä turvallisuussuunnitelmien laatimisessa, kylätoimikuntien rekisteröinnissä, sekä uusien kyläyhdistysten perustamisessa.
- Osallistuttiin kutsusta kylien kokouksiin ja tilaisuuksiin.
- Älykkäät kyläverkot -hankkeen kanssa järjestettiin kaksi valokuituiltaa Teams -sovellusta hyödyntäen.

Kylätoiminnan rekisterien ja indikaattoreiden ylläpito

Jatkettiin kylätalojen ja –tilojen sijaintien kartoittamista. (Googlekartalla on 128 kylätaloa tai vastaavaa), sekä ylläpidettiin kyläyhdistysten yhteystietorekisteriä. (Rekisterissä on 486 yhteystietoa kylille ja asukasyhdistyksille, sekä yhteensä n.600 sähköpostiosoitetta eri kylille ja yhteistyökumppaneille).

Kyläturvallisuus

- Avustettiin kyliä turvallisuussuunnitelman laatimisessa.
- Kylien turvallisuustyön tueksi markkinoitiin kylille ja kunnille Suomen Kylät ry:n sähköistä turvallisuuskyselyä sekä Sähköistä kyläsuunnittelusivustoa Kylämme.fi.
- Toimittiin aktiivisesti Lapin turvallisuusverkoston toiminnassa, osallistumalla mm. teamsilla kuukausittain järjestettävälle aamukahveille ja lähdettiin mukaan suunnittelemaan valtakunnallista kyläturvallisuusseminaaria, joka järjestetään Rovaniemellä toukokuussa 2024.

Kylien edunvalvonta ja vaikuttaminen

Yhteistyö:

Alueellinen yhteistyö ja vaikuttaminen erilaisissa verkostoissa ja ohjausryhmissä on katsottu tärkeäksi osaksi kyläasiamiehen toimintaa. Näiden yhteistyökuvioiden avulla pysymme ajan tasalla maakunnan tilanteesta ja näin pystymme välittämään kylille tärkeää tietoa molempiin suuntiin. Laaja yhteistyö eri toimijoiden kanssa tuo myös esille, että Lappilaiset Kylät ry on varteenotettava toimija Lapissa.

Verkosto yhteistyö:

- Lapin järjestöneuvottelukunta (kyläasiamies)
- Merilapin järjestöneuvottelukunta (kyläasiamies)
- Vapepan maakuntatoimikunta, (kyläasiamies)
- Lapin järjestöjen viestintäverkosto (kyläasiamies)
- Maakuntien yhteistyöfoorumi (kyläasiamies)
- Lapin järjestötyöllistämisen verkosto (kyläasiamies)
- Lapin turvallisuusverkosto (kyläasiamies)
- Suomen Kylät ry:n kyläjaosto (kyläasiamies)
- Maaseudun sivistysliiton edustajisto, Suomen Kylät ry:n edustus (kyläasiamies)
- Metsähallituksen Lapin alueellinen neuvottelukunta (puheenjohtaja)
- Merilapin järjestöjen työllisyysverkosto (kyläasiamies)
- Lapin hytetu -työryhmä (kyläasiamies)

Ohjausryhmät:

- Jokos -hanke, Rovaniemen Neuvokas (kyläasiamies)

Vaikuttamistyötä tehtiin myös omassa toiminnassa:

- Järjestettiin yhdessä MTK Lapin kanssa eduskuntavaalipaneeli Teamsin välityksellä.
- Lapin kylätoimijoiden puolesta lähetettiin Lapin kansanedustajille ja tiedotusvälineille kannanotto paikalliskehittämisen rahoituksen suunnitelluista leikkauksista. Kannanotto luovutettiin myös kylätoimintapäivillä kansanedustaja Katri Kulmunille.
- Pelkosenniemen kunta järjesti Pyhäjärven koulukiinteistön ennakkovaikutusten arviointi tilaisuuden, johon kyläasiamies kutsuttiin asiantuntijaksi.
- Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistyksen syyspäivillä kyläasiamies osallistui paneeliin, jonka teemana oli, miten turvallisuutta lisätään Lapissa.
- Suomen Kylät ry:n lakimiespalveluita hyödynnettiin kaksi kertaa kyläpyynnöistä.

Tilaisuudet ja tapahtumat

Avoimet kylät -päivä

Avoimet Kylät -päivä on kesäkuun toisena lauantaina järjestettävä valtakunnallinen tapahtumapäivä, jona sadat kylät ja korttelit ympäri Suomen markkinoivat kyliään. Päivää vietettiin 10.6.2023. Lapissa mukana oli 41 kylää, moninaisine tapahtumineen.

Avoimet Joulukylät

Avoimet Joulukylät -konseptin tavoitteena on tarjota kylille mahdollisuus oman joulutapahtuman valtakunnalliseen ja paikalliseen näkyvyyteen. Kylät saivat käyttöönsä myös valmista markkinointimateriaalia. Lapissa joulukylä ilmoitettiin mukaan 31.

Kylätoimintapäivät

Kylätoimintapäivät pidettiin Rovaniemellä Hotelli Pohjanhovissa 28.–29.10. teemalla kestävä kehitys ja yhdistyksen tulevaisuustyö. 106 kylätoimijaa ja kylänkehittäjää pohti päivien aikana mm. sitä, mitkä ovat tulevaisuuden ratkaisuja hyvään elämään maaseudulla ja kylissä, minne ollaan menossa Lapin kylätoiminnassa ja mitä maakunnassa halutaan?

Lauantain illallisen jälkeen Lappilaiset kylät ry palkitsi ansioituneita kylätoimijoita Suomen kylätoiminnassa ja pronssisilla ansiomerkillä pitkäaikaisesta ja monipuolisesta kylätoiminnasta ja illan päätti stand upp koomikko Hannu Friman. Tarkemmin päivien ohjelmasta voi lukea verkkosivuilta; <https://www.lappilaisetkylat.fi/toiminta/kylatoimintapaivat/>

Seminaarit, työpajat:

Kyläasiamies osallistuu mahdollisuuksien mukaan erilaisiin seminaareihin ja työpajoihin, joista saatavaa tietoa voidaan hyödyntää kylätoiminnan kehittämisessä. Vuonna 2023 etänä osallistuttiin useisiin seminaareihin, joita järjesti mm. Taike, Lapin ELY-keskus, Lapin hyvinvointialue, Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistys, kotiseutuliitto, Tukes, Lapin Keino -hanke, Maaseudun sivistysliitto, Ruokavirasto, muut maakunnalliset kyläyhdistykset ja Peräpohjolan Leader ry.

- Lapin ammattikorkeakoulun tapahtumien järjestämisen työpaja Niesissä. Kyläasiamies piti alustuksen Avoimet Kylät päivästä.

Osana maakunnallista kylätoimintaa osallistuttiin Suomen Kylät ry:n järjestämiin kokouksiin ja seminaareihin, sekä viestintäverkoston aamukahveille kuukausittain, kyläjooston kokouksiin, sekä maakuntien yhteisiin kyläasiamiesfoorumeihin.

Muu toiminta

Lappilaiset Kylät ry:n aloitti syksyllä strategiatyön Maaseudun sivistysliiton vetämänä. Hallituksen työpajojen lisäksi, osallistettiin strategiatyöhön kylätoimijoita kylätoimintapäivien työpajassa. Työtä jatketaan keväällä 2024.

Syksyllä lähetettiin kaikille kunnille kysely, jolla kartoitettiin Lappilaiset Kylät ry:n tunnettavuutta, kylä/kunta yhteistyötä, kyläneuvostojen toimintaa kuntien näkökulmasta, sekä kuntien halukkuutta liittyä Lappilaiset Kylät ry:n jäseneksi. Vastaus saatiin seitsemästä kunnasta.

2023 vuoden kyläksi valittiin Naruska-Pulkkaviita Sallasta. Palkitsemisjuhla pidettiin Naruskalla Avoimet Kylät päivän yhteydessä. Vuoden kyläkylttiä oli luovuttamassa kyläasiamiehen kanssa yhdessä Kaija Kinnunen ja Tanja Kunnari.

Osallistuttiin yhteisellä esittelypöydällä Peräpohjolan Leader ry:n kanssa kaksipäiväisille maaseudulta käsin messuille.

Kylätoimintapäivillä palkittiin perinteisesti aktiivisia kylätoimijoita hopeisilla ja pronssisilla ansiomerkeillä.

Valtakunnalliset kyläpäivät pidettiin Tuurissa ja sinne osallistui kyläasiamiehen lisäksi hallituksesta Jorma Kiviniemi ja Niina Kiviniemi Yläkemijoen Kylät ry:stä.

Maakunnalliset kyläasiamiespäivät pidettiin Närpiössä ja päivien isäntänä toimi Aktion Österbotten.

Kyläasiamies osallistui Suomen Kylät ry:n Kyläkoutsit -konseptin kouluttajakoulutukseen.

Hanketoiminta

Lappilaiset Kylät ry on verkostokumppanina mukaan Etätyöpisteet elinvoiman kasvualustoina -hankkeessa, jonka loppuseminaari järjestettiin Rovaniemellä marraskuussa.